

V. ALKALMI ISTENTISZTELETEK

Keresztelés

A keresztelési rend felépítése (gyülekezeti istentisztelet keretében)

GYÜLEKEZETI ÉNEK

BEVEZETÉS, SZERZÉSI IGÉK

KERESZTELÉSI IGEHIRDETÉS

IMÁDSÁG KERESZTELÉS ELŐTT

KÉRDÉSEK, HITVALLÁS

KERESZTELÉS

[A KERESZTELÉSI GYERTYA ÁTADÁSA]

AZ ÉDESANYA ÉS A CSALÁD MEGÁLDÁSA

BEFEJEZŐ IMÁDSÁG

29. Gyermek keresztelese gyülekezeti istentisztelet keretében

Ezt a rendet használjuk konfirmandus korig. Öt-hat éves kortól kezdve a gyermektől is külön megkérdezzük: akarja-e, hogy megkereszteljük?

A szükséges adatfelvételt végezzük el a keresztelese előtt. Az adatokat a születési anyakönyvi kivonat, illetve értesítés alapján ellenőrizzük. A bejelentés vagy látogatás alkalmával megbeszéljük a keresztség rendjét, jelentőségét, a szülők, keresztszülők és az egyház feladatát. A keresztelese az egyik legfontosabb missziós szolgálat, ezért nagy szerepe van az előkészítésnek (lehetőleg többször is találkozunk a családdal, otthonukban és a templomban egyaránt), illetve a keresztelese utáni kapcsolattartásnak, az utógondozásnak.

A keresztelest rendszerint gyülekezeti istentisztelet keretében végezzük. Kivételes esetben külön keresztelese istentiszteletet is tarthatunk. Háznál csak komoly szükség esetén kereszteljünk! Ha a szertartás gyülekezeti istentisztelet keretében történik, az istentisztelet rendjében a keresztelese szorosan kötődik a hitvalláshoz. Keresztelesekor mindig az Apostoli hitvallást használjuk.

Minden esetben gondoskodni kell a szentséghez méltó nyugalomról és kellő időről.

Szép szokás, ha a lelkész a bejáratnál, a sekrestyében vagy a lelkéslakon várakozó szülők, keresztszülők elé megy, és ott köszönti őket, azután együtt mennek az oltár elé: először a nagyobb gyermekek, konfirmandusok vonulnak be a keresztelese tállal, kancsóval, kendővel (esetleg gyertyával), majd a lelkész, a keresztszülők a gyermekkel, végül a szülők és a hozzátartozók.

Érdemes használni az ősi szimbólumot, a keresztelese gyertyát. Ezt a Krisztus-jelképet a keresztelese után nyújtja át a lelkész a keresztszülőknek úgy, hogy a húsvéti gyertyáról (amennyiben ez nincs, az oltár gyertyájáról) gyújtja meg azt.

GYÜLEKEZETI ÉNEK

A gyülekezeti ének fontos része a szertartásnak. Amennyiben a család nem tud/nem akar együtt énekelni a gyülekezettel, akkor kérjük meg őket arra, hogy vegyék kézbe az énekeskönyvet, és olvassák magukban az ének szövegét, hiszen az tulajdonképpen az ő gyermekükért mondott imádság.

BEVEZETÉS, SZERZÉSI IGÉK

A keresztszülők (szülők) a gyermekkel az oltár elé állnak:

Lelkész: Békesség néktek! Feltámadott Urunknak ezzel a szavával köszöntelek titeket, testvéreim, amikor először léptek gyülekezetébe/templomába ezzel a gyermekkel, hogy a szent keresztség áldásában részesüljön.
Hallgassátok meg a gyermekek evangéliumát!

Kisgyermeket vittek Jézushoz, hogy kezét rájuk tegye, de a tanítványok elutasították őket. Amikor Jézus ezt látta, ezt mondta nekik: „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne tiltsátok el őket, mert ilyeneké az Isten országa.” És ölébe vette a gyermekeket, kezét rájuk tette, és megáldotta őket. *Mt 18,13–14*

A lelkész áldásra emeli a kezét:

Az Úr áldja meg e gyermeket, őrizze meg bejövetelét és kimenetelét mostantól
+ mindörökké!

Gyülekezet: Ámen.

Lelkész: Testvéreim az Úrban! Krisztus Urunk mennybemenetele előtt ezt mondta tanítványainak: „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjete el azért, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelvén őket az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, és tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek. És íme, én tiveletok vagyok minden napon a világ végezetéig. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözü, aki pedig nem hisz, elkárhozik.” *Mt 28,16–20; Mk 16,16*

KERESZTELÉSI IGEHIRDETÉS

A lelkész kereszteleési igehirdetést mond, és/vagy a következő szöveget olvassa:

[Krisztus Urunk nagy irgalmáról és szeretetéről tanúskodik a keresztség: általa Isten gyermekeivé és egyháza tagjaivá fogad minket. Üdvözítő szeretetével a gyermekeket is magához öleli, hogy egy se vesszen el az ő kicsinyei közül. Hálás örömmel kereszteljük meg ezt a gyermeket is, hogy Jézus Krisztusé legyen. Az ő szavai szerint a keresztség hit által visz az üdvösségre. Ezért a keresztény szülők és keresztszülők feladata, hogy elsegítsék gyermeküket a Jézus Krisztusban való hitre: neveljék őt Isten parancsolatai szerint, ébresszenek benne hitet a Krisztusról szóló beszéd által, tanítsák meg őt az Úrtól tanult imádságra, és vezessék be a hívők közösségébe, a keresztény egyházba. Ez a feladat vár rátok is, testvéreim, amikor ez a gyermek felnövekszik. Ehhez kérjük az Úr kegyelmét és áldását.]

Lelkész: Mindenható örök Isten, aki ennek a gyermeknek életet adtál, és Jézus Krisztus által üdvösséget szereztél! Áraszd reá Szentlelkedet, ébressz benne élő hitet és igaz szeretetet, hogy ellenálljon a bűnnek és minden kísértésnek, téged pedig mindennél jobban szeressen, az Úr Jézus Krisztus által.

Vagy:

Megváltó Urunk, Jézus Krisztus! Fogadd kegyelmedbe a keresztség által ezt a gyermeket, és áldd meg örökkévaló áldásoddal! Ébressz benne élő hitet, hogy ragaszkodjék hozzád! Éreztesd vele szeretetedet, hogy örömmel szolgálja embertársai javát! Maradj vele élete minden napján, hogy tied legyen most és örökké!

Gyülekezet: **Ámen.**

KÉRDÉSEK, HITVALLÁS

Lelkész: Kedves szülők és keresztszülők, akik Isten és az emberek előtt felelősek vagytok e gyermekért, kérdezlek titeket:

[*Lelkész:* Ellene mondotok-e a gonosznak, minden művének és cselvetésének? Ellene mondotok-e?

Szülők és keresztszülők: **Ellene monduk.**]

Lelkész: Akarjátok-e, hogy ez a gyermek a szent keresztségben részesüljön, ezzel Isten gyermeke és Krisztus egyházának tagja legyen? Akarjátok-e?

Szülők és keresztszülők: **Akarjuk.**

Lelkész: Vállaljátok-e, hogy az evangélikus egyház és gyülekezetünk segítségével gondoskodtok e gyermek hívő kereszténnyé neveléséről? Vállaljátok-e?

Szülők és keresztszülők: **Vállaljuk.**

Lelkész a szülőkhöz és keresztszülőkhöz:

Lelkész: Testvéreim! Amikor most Krisztus Urunk rendelése szerint megkereszteljük ezt a gyermeket, valljátok meg hiteteket magatok és e gyermek nevében: mondjátok el a gyülekezettel együtt az egész kereszténység hitvallását, az Apostoli hitvallást!

A gyülekezet feláll.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében. És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától, szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül, fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atya Isten jobbján, onnan jön el ítélni élőket és holtakat.

Hiszek Szentlélekben. Hiszem az egyetemes anyaszentegyházat, a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet. Ámen.

A gyülekezetet helyet foglal.

KERESZTELÉS

A lelkész és a keresztszülők a keresztelezőkhöz lépnek a gyermekkel, és szabaddá teszik a gyermek fejét.

Lelkész: Mi a gyermek neve?

Keresztszülők: ...

Lelkész: ...! Megkeresztellek téged az Atya, Fiú, Szentlélek nevében.

A lelkész eközben háromszor vizet önt a gyermek fejére, azután a gyermek fejére teszi a kezét, és ezt mondja:

A mindenható Isten, Jézus Krisztus Urunk Atyja, aki téged vízzel és Szentlélekkel újonnan szült, és bűnödöt megbocsátotta, erősítsen meg téged kegyelmével az örök életre!

*Szülők és keresztszülők: **Ámen.***

A keresztség látható jele a víz. Fontos, hogy a víz a gyülekezet számára is érzékelhető módon a gyermek fejére folyjék. Ezért nem elegendő, sőt helytelen a vízbe mártott ujjal való kereszt-rajzolás. Mivel a keresztségben a víz a látható jel, ezért a leöntés a keresztelezés helyes formája. Ez a feltétele annak is, hogy az egyházunk által gyakorolt keresztséget a többi keresztény felekezet is elfogadja. (A vízbe mártott ujjal történő kereszt-rajzolás csak rendkívüli esetben – pl. inkubátorban fekvő gyermeknél – engedhető meg.)

Lelkész: Békesség néked!

Az Úr kegyelme maradjon veletek! Ámen.

Az édesanya átveszi a gyermeket a keresztanyától.

[A KERESZTELÉSI GYERTYA ÁTADÁSA]

A lelkész az oltárra előkészített (és cseppfogóval ellátott) gyertyát meggyújtja a húsvéti gyertyáról (amennyiben nincs húsvéti gyertya, akkor az oltáron égő gyertyáról), és átadja a keresztszülőknek.

Lelkész (a keresztszülők felé): Testvéreim, fogadjátok keresztyermeketek keresztelési gyertyáját! A gyertya ősi szimbóluma legyen beszédes jellé családi életetekben, keresztszülői hivatásotok gyakorlásában! A gyertya, amely egyszerre világít és melegít, emlékeztessen benneteket és általatok keresztyermeketeket Krisztusra, aki a világ világossága, aki miközben a szeretet melegével és az élet világosságával jött közénk, önmagát feláldozva elégett értünk. Ilyen a Krisztus-tanítvány élete is. Abban találja léte értelmét, örömét, boldogságát, hogy másoknak világít, és meleget ad. Menjetek békességgel, küldetésetek van!

Vagy:

Jézus Krisztus a világ világossága! Járjon ez a gyermek Isten szeretetének világosságában!

AZ ÉDESANYA ÉS A CSALÁD MEGÁLDÁSA

A szülők (a megkeresztelt gyermek testvéreivel együtt) az oltár elé állnak. A lelkész először az édesanyához fordul:

Lelkész: Kedves édesanya, kedves testvérem az Úrban! A kegyelmes Isten megsegített téged, drága kisgyermeket ajándékozott neked, őt a szent keresztségben gyermekévé fogadta, neked pedig erőt adott arra, hogy megjelenj szent hajlékában, és hálát adj ajándékáért és megtartó irgalmáért. Áldd és magasztald az Urat kimondhatatlan jóságáért, és tőle kérj erőt, bölcsességet és hitet anyai hivatásod hűséges betöltésére!

Imádkozzunk!

Mindenható Isten, mennyei Atyánk! Hálát adunk neked, hogy ezt a keresztyén testvérünket megsegítetted, nehéz órájának aggodalmait örömmel fordítottad, és a fájdalmak sokaságából új életet hoztál elő. Hálát adunk, hogy gyermekét a szent keresztségben gyermekévé fogadtad, és az üdvösség részesévé tetted. Kérünk, oltalmazd meg az édesanyát, az édesapát és gyermeküket minden gonosztól. Adj a szülőknek erőt szülői hivatásuk hűséges betöltésére, adj nekik élő hitet és bölcsességet, hogy gyermeküket a te akaratod szerint istenfélelemben és hitben neveljék! Áldd meg az egész családot jóságoddal, és tartsd meg őket a hozzád való hűségben mindvégig, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

ÁLDÁS

A lelkész kézmozdulatával és az alábbi mondattal odahívja a család többi tagját is, hogy ők is áldásban részesülhessenek.

Térdeljetez az Úr oltárához, és fogadjátok az áldást!

A lelkész először az édesanya, majd a család többi tagjának fejére teszi a kezét, és ezt mondja: Áldjon meg titeket a mindenható Isten végtelen szeretetével, adja meg nektek irgalma gazdagsága szerint, hogy családi életetek boldog legyen, őrizzen meg benneteket minden veszélyben, és vezessen el az örök életre Jézus Krisztus, a mi Urunk által.

[Most pedig mondjuk el együtt az Úrtól tanult imádságot, amely reménységünk szerint e gyermeknek is mindennapi imádsága lesz:

A lelkész kezét továbbra is az édesanya fején tartja.

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, és ne vígy minket kísértésbe, de szabaddíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.]

BEFEJEZŐ IMÁDSÁG

A kereszteleés befejeződhet a következő imádságok egyikével, vagy a szertartás e részének külön befejezése nélkül folytatódhat az általános könyörgő imádsággal.

Lelkés: Adjunk hálát az Úrnak!

Mindenható, irgalmas Istenünk és Atyánk! Hálát és dicséretet mondunk neked, hogy egyházadat kegyelmesen megtartod és gyarapítod. Magasztalunk, hogy a szent keresztségben ezt a gyermeket is egyesítetted egyetlen Urunkkal és Megváltónkkal, gyermekeddé fogadtad, és országod örökösévé tetted őt. Kérünk, tartsd meg gyermekedet ebben a kegyelemben, hogy jótetszésed szerint igaz hitben és istenfélelemben nevelkedjék, hozzád hű maradjon a kísértésekben, és végül eljusson a hívők mennyei örökségébe, az Úr Jézus Krisztus által. Ámen.

Vagy:

Jézus Krisztus! Hálát adunk, hogy ezt a kicsiny gyermeket átadhattuk neked a keresztség szentségében. Engedd, hogy mindig emlékezzünk

erre a jószágodra, és a gyermeket is emlékeztessük rá! Áldd meg mindazokat, akikre nevelését bízta, szüleit, keresztszüleit, a gyülekezetet! Add, hogy amikor felnőtt, tudatos hittel is a tied legyen! Tedd őt kedvessé Isten és az emberek előtt! Ámen.

Vagy:

Istenünk, Atyánk! Köszönjük neked e kicsiny gyermeket, akinek te adtad az életét. Köszönjük, hogy a szent keresztségben gyermekeddé fogadtad őt, megváltottad a bűnnek, a halálnak a hatalmából, és örök élettel ajándékoztad meg. Kérünk, tartsd meg kegyelmedben, hogy tetszésed szerint hitben nevelkedjék, és hű gyermeked maradjon egész életében. Áraszd naponként áldásodat szüleire, hogy megadhassák gyermeküknek mindazt, amire lelkiekben és testiekben szüksége van! Családi életüket szenteld meg igédvel! A keresztszülőket segítsd, hogy hűségesen teljesítsék hivatásukat! Áldd meg egyházadat, erősítsd gyülekezetünket, hogy minden szolgálatunk a te dicsőségedre legyen, Jézus Krisztus által. Ámen.

Vagy

ha a gyermek gyenge:

Kegyelmes Istenünk, aki a csecsemők szája által szereztél magadnak dicsőséget! Hálát adunk neked, hogy kegyelmedbe fogadtad ezt a kisgyermeket is. Vedd őt atyai gondviselésedbe, hiszen mostantól fogva ő is a te gyermeked és örökösöd! Vedd őt körül élete minden napján, hogy megálljon a hitben mindhalálíg! A szülői szív aggodalmát, amely most is körülveszi, győzd le azzal a bizonyossággal, hogy örök a te életet adó és megtartó szereteted! Tartsd meg e gyermeket szeretetei számára, hogy elvégezhesse általad kijelölt földi pályafutását, és végül elvegye hitének jutalmát a mennyben, Jézus Krisztus által. Ámen.

Innen folytatódik az istentisztelet előírt része.